

Y A R P U Z

Edebiyat Dergisi

Necdet EKİCİ ★ Aslan AVŞARBEY ★ Ahmet Süreyya DURNA ★ Mehmet BİNBOĞA ★ Öznur BALABAN
Serhat AKDENİZ ★ Haşim KALENDER ★ İlker GÜLBAHAR ★ Mehmet MORTAŞ ★ Ziya NURDAN
Oğuz KAYIRAN ★ Kadir ORAKÇI ★ Hülya KÖKSAL ★ Adem YAZAR ★ Ayfer YILDIZ ★ Sevim AÇIKBAŞ
Recep ŞEN ★ Ebuzer KALENDER ★ İnci OKUMUŞ ★ Muhammet Baran ASLAN ★ Meral TOKSOY
Cemal KARSAVAN ★ Ali Kemal MUTLU

Yıl 1 Sayı 10 Aralık 2019

YARPUZ

Edebiyat Dergisi

Sahibi

Halil DEMİR

Yazı İşleri Müdürü

Halil DEMİR

Editör

İlker GÜLBAHAR

Yayın Kurulu

Ahmet Süreyya DURNA

Haşim KALENDER

Kapak Fotoğrafı

(Berit Dağı)

Yasin MORTAŞ

Yazışma ve Gönderi Adresi

Kale Mahallesi Elçibey Caddesi
Arma Market Yanı Kat:1 No: 24/B
Afşin/Kahramanmaraş

yarpuzedebiyatdergisi@gmail.com

Yarpuz Web:

www.yarpuzedebiyatdergisi.com

Facebook:

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Yayın Türü: Süreli Yayın

ISSN : 2687-2307 Aylık (e-Dergi)

Yıl:1 Sayı: 10 (Aralık 2019)

İletişim Tel: 0541 629 94 66

Eserlerin hukukî sorumluluğu yazarlarına aittir.Yarpuz Edebiyat Dergisi'nden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Afşin Merkez Yayın Grubu

tarafından çıkarılmaktadır.

YARPUZ 10

Öyküde var olan bakış açılarının benzerleri şiirlerde de bulunuyor. Ancak buna anlatıcı değil, "söyleyici" deniyor.

Kahramanın geçmişindeki olaylara vakıf olan, olayları istediği gibi yönlendiren ilahi bakış açılı anlatıcı, şiirde şiiri yönlendiren değil; her şeyi bilen olarak karşımıza çıkıyor. Böyle anlatıcıya sahip şiirlerdeki dizeler için "tepeden inme dize" veya "söyleyeni gizli dizeler" demek daha doğru bir söylem gibi.

Yahya Kemal'in şu iki dizesinin söyleyicisi, yüklemi herhangi bir kişiye bağlanmamış olması nedeniyle, ilahi nitelik göstermektedir. "Bir uykuyu cananla beraber uyuyanlar, / Ömrün bütün ikbalini vuslatta duyanlar"

Yine Necip Fazıl'ın dizelerinde de aynı tip söyleyiciyi görüyoruz. "Tohum saç, bitmezse toprak utansın! / Hedefe varmayan mızrak utansın!"

Attila İlhan "Gözlerin gözlerime değince / Felaketim olurdu ağlardım" ve Orhan Veli Kanık "Gün olur alır başımı giderim / Denizden yeni çıkmış ağların kokusunda." dizeleriyle "birincil ağız söyleyici"yi kullanmışlar.

Edip Cansever'in "Masa da Masaymış ha" adlı şiirinde ise "gözlemci söyleyici"den söz etmek mümkündür.

Her üç söyleyici türüyle de çok başarılı şiir örnekleri verilmiş olsa da "birincil söyleyici"nin "ilahi söyleyici"ye göre avam kabul edilmesini yadırgamamak elde değil. Birincil söyleyicili şiirlerde duygu yoğunluğu çok daha fazla. İlahi söyleyici ile yazılmış şiirler biraz kuru kalıyor. Ne dersiniz?

* * *

Yarpuz'un 10. sayısına Necdet Ekici'nin öyküsüyle başladık. Mehmet Binboğa, yöremizde şahit olduğu anı/öykü ile katkıda bulundu. Ayfer Yıldız'ın öyküsünü, Ebuzer Kalender ve İnci Okumuş'un yazılarını beğeneceğinizi umuyoruz. Mehmet Mortaş'ın geçmiş günlere duyduğu özlem yüreklerimizi sızlatır nitelikte. Öznur Balaban, Ali Kemal Mutlu bu sayı ile Yarpuzlu oldular.

* * *

Aralık sayısının kapağında Berit Bağ'ının fotoğrafını kullandık. Malum kış geldi, ilk kar da Binboğa'ya ve Berit'e düştü.

* * *

Yeni sayılarda buluşmak ümidi ile ...

Yarpuz Edebiyat Dergisi

İhtiyardı. Buna rağmen güneşi ilk uyandıran o olurdu. Ufukta gövel renklerin henüz oynadığı kuruşun renkli sabahlarda bile fırına herkesten önce o gelirdi. Üç basamaklı taş merdiveni bastonuna dayanarak nefes nefese çıkar, sürekli titreyen sağ eliyle ahşap kapıdan tutunarak içeri girerdi. Merdiven, eminim en çok onu yorardı. Bütün bu zorluklara rağmen yine de ekmek almaya bizim fırına gelirdi. Hâlbuki geldiği yol üzerinde başka fırınlar da vardı. Onlar evine daha yakındı. Bu kadar uzun yol ve merdiven zahmetine katlanmasına hiç gerek yoktu ama onun tercihi yine de bizdik. “Bunca zorluk herhalde iyi ekmek çıkardığımız için olsa gerek.” derdim. Başka ne olabilirdi ki?

Herkesi gözlerinde getirdiği sıcak bir tebessümle selamlar, kenarda sessizce ekmeğin çıkmasını beklerdi. Fazla konuşmaz, her lafa karışmaz, olur olmaz şeye gülmezdi. Gözlerindeki o tatlı tebessüme inat, çehresinde hep asılı duran garip bir mahzunluk sezerdim. Aldığı pideyi, Türkiye haritalı bez çantasına koyar, parasını öder ve sessizce giderdi.

Çileli bir hayattan geldiği her hâlimden belliydi. “İşte!” derdim, “Tam bir Azerbaycan hanımefendisi!” Üstelik çantası da Türkiye haritalı...”

Henüz tanımadığım, adını dahi bilmediğim, biraz da rahmetli babaanneme benzettiğim bu ihtiyar teyzeye uzaktan uzağa kanım ısınır, canım kaynardı. Merak ederdim. Sabah erkenden kalkan, bir elinde ekmek çantası, diğerinde bastonu ile gün ağarmadan yola düşen ve bunca fırının içinde sadece bizi tercih eden gül yüzlü bu ihtiyar kadını tanımak isterdim. Sahi ekmek almaya niçin hep kendi geliyordu? Kimi kimsesi yok muydu? Çoluk çocuğu, torunları ne güne duruyordu? Ya kocası? Ayrıca bu yaşta onu ekmek almaya gönderenlere de içten içe kızardım.

Kudretten sürmeli iri siyah gözleri, gür çatık kaşları ve sağ yanağındaki siyah beniyle eski halk hikâyelerimizdeki Yörük analarına benzerdi. Kara çadırın kızı oydu. Kim bilir gençliğinde ne kadar güzeldi. Narin bir gelinciğin hüznüyle bakardı insana. O sıcak, mahzun bakışlarının arkasında dünya gurbetini hüznüyle seyreden gözler bulurdum. Babaannemi bulurdum.

Başını hep kırmızı gelincik desenli bir yazmayla kapatırdı. Onlar gelince, lale diyorlardı. Bu yüzden kendi bilmesede onun bizdeki adı Lale teyze’ydi.

“Lale teyze geldi, Lale teyze gitti.” O sadece benim değil, Türkiye’den Azerbaycan’a usta olarak getirdiğim fırın çalışanlarının da Lale teyzesiydi.

* * *

Duran Usta, fırının isli kara kapağını yana sürüp uzun saplı küreğe bindirdiği iki meşe odununu karanlık kızıl dehlize fırlattı. Belli ki fırın ekmek pişirecek kıvamda ısınmamıştı. Her zamanki yerinde duran kirli tütün tabakasını başparmaklarının yardımıyla açıp bir sigara doladı. Çıt sesiyle sigarasının ucu kızardı soldu. Gözlerini sakladığı dumanların arasından, gülümsedi:

-Ya Hasan ağabey, dedi. Türkiye’den kalkarak taa Azerbaycan’da fırın açmak nereden aklına geldi? Bakü nere, Afşin nere? Kim verdi bu aklı sana? Valahi büyük cesaret!

—Dünya değişiyor Duran Usta’m. Aramıza düşen Demirperdelere yok artık. İhtiyaç var. Yetmiş iki millet burada. En son gelen biziz. Soydaşlarımız lezzetli, güzel ekmek yesinler. Biz de para kazanalım. Ne demiş atalarımız? “Ekmek atlı, biz yaya...”

— Doğru söylüyorsun, ekmek atlı, biz yaya... Koş babam koş! İnanmasak düşmezdik peşine, binmezdik atına.

* * *

Bir sabah Lale teyze ekmek almaya gelmedi. Sadece o sabah değil, sonraki sabahlarda da gelmedi. Merak etmediğimi söylesem yalan olur. Hastalanmış mıydı? Göç mü etmişti? Başına bir şey mi gelmişti? Bilmiyordum. Kim bilir, belki de fırın değiştirmişti.

Aradan on gün geçti.

“Galiba bizi terk etti. Artık gelmeyecek.” demeye kalmadı, Lale tezem sabah erkenden yine kolunda Türkiye haritalı ekmek çantası, nefes nefese kapıdan içeri giriverdi. Babaannem gelmiş gibi sevindim. Herkes sevindi. Meğer ne çok severmişiz de bilmezmişiz. İnsan gurbette olunca daha bir duygusallaşıyor, sevdiklerini daha çok özleyiyor. Başkasında onu görüyor.

Sözleşmiş gibi aynı anda koro halinde seslendik:

—Hoş geldin Lale teyze!

Benim gibi o da şaşırıldı.

—Lale hala da kimdi? O hardan çıktı? Menim

adım Senem'di... Nazlı Senem... Gence 'de bacım var. Ona gonag gedmiş idim.

-Sen Genceli misin Senem teyze?

—Hayır, Men Karabağlıyım. Karabağ Ermeni işgali altında olduğu için Bakü'de oturuyorum.

—Bir nevi kendi öz vatanında kaçkın hayatı...

Senem teyzenin birden gözlerinin dolduğunu hissettim. Galiba bilmeden yarasının üstüne basmıştım.

—Karabağ bir gün Türk'ün olacak.

"İnşallah!" dedim, konuyu hemen değiştirdim:

—Kaç gündür göremeyince hepimiz çok merak ettik, vallahi özledik seni.

Gülümsedi.

—Aaa, siz aranızda danışıp mene sürpriz mi hazırladınız. Ad günüm bile deyil. Bu ne gözellik! Özlenmek... Merak edilmek... Unuttuğumuz şeyler...

—Sende memleketimin havası, rahmetli babaanemin kokusu var.

Suya atılan taş misali yüzüne dalga dalga bir aydınlık yayıldı.

—Men bele güzel sözlere alışık değilim. Bak ağlatacaksınız meni! Çok minnetdaram. Sen Türkiye'densen. Bizim ikinci vatanımız. Harasındansan?

—Kahramanmaraşlıyım.

Senem teyzenin kara gözlerinde kara geceye inat bir şimşek çakması.

-Gehramanmaras'dansan?

—Evet... Niye şaşırdın?

-Geramanmaras'ın harasından?

— Bilir misin ki oraları? Afşin ilçesinin Hunu kasabasından...

Senem Teyze'nin bir çizgi uzandı iki kaşının arasına. Kısa bir tereddütten sonra "Yaklaş." dedi. Yaklaştım. Sır verecekmiş gibi kulağıma eğildi:

—Tanır kendi size yakındır?

Kendimi hayretle geriye çektim.

—Yakın ya! Hunu'dan sonra uzaklığı on beş, bilemedin yirmi kilometre... Fakat sen Tanır'ı nereden biliyorsun Senem teyze?

Bir müddet hiç konuşmadı. Yüzü perde perde soldu. Bulut yüklü gözlerle baktı bana.

—Danışmag çok çetindi. Men danışa bilmirem.

—Zor olan ne Senem teyze?

Önce yutkundu, söyleyemedi. Sonra ta gözlerimin içine bakarak, tane tane konuştu:

-Tanır... Tanır, üreyimin çetinde kaldığı, ağırlı olduğu yer... Bülbülün feganda, gülün ahuzarda açtığı yer...

—Bunlar ne hoş sözler Senem teyze fakat bir şey anlamış değilim.

İki damla yaş süzüldü buruşuk yanaklarına. İhtiyar bir kadını boncuk boncuk ağlarken görmek bir başka dokundu bana. Titreyen ellerini avuçlarıma aldım.

—Ne oldu benim güzel annem. Tanır sözü seni niçin ağlattı böyle? Orayla ne bağlantın var senin?

—Memleketine gedeceksen?

—Gideceğim ya. Uçak biletimi aldım. Hem de yarın... On günlük bir izin kullanacağım.

Gözleri ıslak, ışıltılı:

-Bir emanet versem, Tanır'a apararsan?

—Hay hay! Başım gözüm üstüne!

Gözlerine yıldızlar yağdı. Yıldızlar birleşip ışık demetlerine dönüştü.

—Sahi aparırsan mı?

—Götürürüm tabii! Kime? Ne emaneti?

Ayağa kalktı "Bekle. Döneceğim." dedi ve gitti.

Fırın çalışanlarının pürdikkat bizi dinlediklerini sonradan fark ettim. Hepsinin yüzünde hüznü bir dalgalanma, bu tuhaf gelişmeyi anlamaya çalışıyorlardı.

Duran Usta'nın sesi duyuldu:

—Aha buraya yazıyorum Hasan ağabey! Bu kadının Türkiye'de ya akrabaları var ya da bir ucu oraya dayanıyor. Belli ki köklerini arıyor. Türkiye'den Azerbaycan'a zamanında göç etmiş bir ailenin kızı da olabilir.

—Ben de şaşırdım doğrusu. Tanır nere, Bakü nere? Bu nasıl bir bağlantı anlamış değilim.

...

Senem teyze iki saat sonra döndü fakat eli boştu. Ne bir paket ne bir çanta... Rengi solgun, kendi yorgundu. Heyecanlı olduğu her hâlden belliydi. Yüzünde yas ile sevincin yıkıştığı bir ifade:

—Sene söylemek istediklerim var.

—Buyur Senem teyze!

—Mahrem... Burada olmaz. Şuşeli terefe kecek.

‘Şuşeli teref’ dediği yer yazıhaneydi. Oraya geçtik. Aynı koltuğa yan yana oturduk. Kafamda binlerce soru.

Gözleri gözlerimde, kısık bir sesle konuştu:

-Tanır'da bir nefer var, Yazıcıoğlu Hasan... Onu taniyorsan?

—Yazıcıoğlu Hasan mı? Yazıcıoğlu Hasan... Yok, tanımam ama sorar bulurum. Sen nereden tanıyor-sun onu? Hani insan merak ediyor, Azerbaycan nere, Tanır nere?

— Doğru ya... Bir terefde Nazlı Senem, o bir terefde Yazıcıoğlu Hasan...

İki bileğimden sımsıkı tuttu.

—Eğer sağ ise onu tap. Menden salam söyle. “Nazlı Senem’in sana çok salamı var.” de. “Kavli karar ettiğiniz o Azerbaycanlı kız, ahdine sadık kalmış, hiç aile gurmamış, yetmiş ildi seni gözleyir.” de.

Ürperdim. Tüylerim diken diken oldu. Yanlış duymuş olamazdım. Yetmiş sene verdiği söze sadık kalan bir Leyla... Bunca senedir Mecnun'u bekleyen bir büyük yürek ülkesi... Yirminci yüzyılın bu isim-siz Leyla'sına hayretle baktım. Bu nasıl bir sevda idi Allah'ım! Göz açıp gördüğü, gönül verip sevdiği bir Mecnun'a Leyla olabilmek... Hiç umudunu yitirmemek... Sevdiğini yetmiş sene dilinde türkü, gözlerinde gurbet olarak saklamak... Yüreğinde umut, içinde hasret olarak taşımak ve bir ömrü kız olarak yalnız başına geçirmek... Eski zaman aşkları hep böyle mi olurdu? Mecnun'u arayan çağımızın bu isim-siz Leyla'sına bakarken gözlerimin dolduğunu hissettim.

Ellerimi bırakmadan o devam etti:

-Sen hec sevdin mi Hasan'ım? dedi. Konlunde sevda gurbetini yaşadın mi hiç? Yetmiş il sevdiğini her gün beş defa dualarının içine aldın mi? Adı Hasan olan herkesi üreyine yakın saydın mi? Bütün Hasan'lara bir çiçeye bakar gibi baktın mi? İllerdir bak buramda dasıdığım, içimde diyar diyar gezdirdiğim bir sevde gurbetini / ayrılığını yaşayırım men!

İlk defa bu kadar tutuktum. Bir şey söylemeli değil miydin? Söyleyemedim. O devam etti:

“Bilirem, maraglanırsan. Bilmek isteyirsen. ‘Bu gönül sevdası haradan, nece başlamış?’ deye? Danışım sene o zaman: ...18’de Bolşevikler Ermenilerle bir olup can Azerbaycan'ı işgal ettiler. Köyler boşaltılıyor, evler ateşe veriliyordu. Gorunmasız, günahsız halkı mescitlere doldurup yandırdılar. İnsan kasaplarıyla doluydu her yer. Azerbaycan ateşler içindeydi. Tekce Bakü’de 15 min, Şamahı’da 8 min, Kuba’da 16 min

Azerbaycan Türk’ü boğazlandı. Hacmaz, Lenkeran, Selyan, Zengezur, Gence, Karabağ, Nahçıvan insan meyitleriyle doluydu. Vahşi bir soykırımla karşı karşıyaydık. ‘Caddelerde meyitlerden başka müselman kalmadığı’ söyleniyordu. Azerbaycan Devlet başçısı Mehmet Emin Resulzâde Osmanlıdan yardım-kömek istedi. Kafkas İslam Ordusu imdadımıza yetişti. Başlarında Nuri Paşam...29 yaşında bir kahraman... Ağabeyi Enver göndermiş. “Gardaşlarım darda, yetiş!” demiş. Bakü’nün Fatehi deyirik biz ona.

Dedim ya men doğulma Karabağlıyam. Ermeniler evleri basıb, ağıl almaz ehanetlerde bulunubdu. Zil bir qaranlık... Yağış sicim kimi inleyir. Çölde dögüş var. Kapını kilitledik. Lampayı söndürdük. Anam ve men otağın bir küncüne büzüldük. Korkuyla kapının kırılmasını gözledik. Ha geldiler ha gelecekler. Az sonra silah sesleri susdu. Gün ağarmaya başladığında yavaşça perdenin aralığından çöle bakdım. Bir de ne göreyim, bizim kapının önü adam cesedleriyle dolu. Bir sallaqhana... Yedi qanlı ceset... Yedisi de Ermeni... Belli ki, evimize vurguna gelmişler ama birileri onların öbdesinden gelmişti Emellerine nail olamamışlardı. ‘Ana!’ dedim. ‘Çöl kan gölü...’ Anam yavaşça kapını açdı. Açmamızla birlikte eli silahlı, yaralı bir nefer küt deye düştü önümüze. Anam, ‘Bu Türk neferidi’ dedi. ‘Köksünde hilal var.’ Baktık yaşıyor. Neferimizi otağın içine çektik. Kapını kilitledik. Ağır yaralıydı. Devamlı kelime-i şahadet getireyir, fakat bir cürlü bırakmayır silahını. Demek, Türk esgeri Karabağ’a girmişti. Üreklerimizde bir sevinç... Ve yedi Ermeni’nin öbdesinden gelen de bu igtitti.

Günlerce özüne gelemedi. Çok kan kaybetmişti. Bakımını men yaptım. İrmi gün başucundan ayrılmadım. O yukumadan men yukumadım. Hebersizce saçlarını daradım. Ayaklarını yudum. Su verdim, şorba içirdim. O benim çocuğum kimi olmuştu artık. Gözlerini açtığında meni gördü. ‘Rüyadamıyam men?’ dedi. Gözlerini tekrar kapattı. Elimi heç bırakmadı. Üreyimi üreyinin yanına koydum ve o ürek hep orada kaldı.

Hasan’dı adı. Yazıcıoğlu Hasan diye bilinirmiş köyleri Tanır’da. Könül bu. Düştü mü düşüyor, aktı mı akıyor işte. Çok sevdim birbirimizi. Et dırnaktan ayrılır mı? Azerbaycan kurtulmuştu. Ancak vida zordu

‘Birliyime katılacağım.’ dedi. ‘meni de apar.’ dedim. ‘Bu imkânsız. Savaş bitsin, döneceğim!’ dedi. ‘Burada kal!’ dedim. ‘Bu askerlik yeminime ihanet olur!’ dedi. Silahı omzunda koltuk deynekleriyle yola saldım onu. Gözyaşları içinde vidalaştık. ‘Birbirimize yâr olmazsak, kimseye gülzâr olmayacağımıza’ dair özümüze söz verdik. Gözlerimden öptü. Durdu,

bir daha öptü. Meğer ayrılıkmış gözlerden öpmek...

İki yıl sonra Kızılordu Azerbaycan'ı işgal etti.

Yasaklı iller girdi araya. Demirden perdeler düşdü iki ölka arasına. Çağırısam duyuramam, gitsem gücüm yetmez. Zulm ile âbat olunur mu? 'Yıkılır elbet bir gün çelik zırhlı divar.' dedim. Umudumu heç itirmedim... Hep onu bekledim. Hasan'ımın hasretiyle yaşadım. 'Bir gün çıkıp gelir!' dedim ve kavlime hep sadık kaldım. Evlenmedim, aile kurmadım.

Kaç lale mevsimi keçti dönmedi Hasan'ım.

Baktım Senem teyze hıçkırığa hıçkırığa ağlıyor. Ceketimin iki yakasından tuttu, ta gözlerimin içine bakarak devam etti:

-Siz hiç ellerinizde papatyalar, başınızı şu pence-
renin camına söykenib uzaklara gettiniz mi? Gecele-
ri gökyüzünden bir yıldız kaysa, "İşte bu Hasan'ım,
ayan oldu!" diyerek umutlandınız mı? Belke bir gün
Hasan'ım, şu yollardan çıkıp gelir diyerek karşı ya-
tan ulu dağlara bakıp üreyinize hesret mahnıları
koydunuz mu?

"Derdi köksüm altda galag,
Sirdaşımdır galem varag,
Unuduldum gözden ırag,
Gelmişem zare durnalar.

Yolum zumet gündüz gece,
Ömür bağım telden ince,
Perişan olmayım nece,
Men baxtigara durnalar.

Ne olar ki, yad eyleyin,
Garip könlüm şad eyleyin,
Salam verim, ad eyleyin,
Götürün yâre durnalar.

Yandı odun gucağında,
Yâr hasreti dodağında,
Senem düşüp yatağında,
Qalıp biçare durnalar." (1)

diyerek mahnılar söyledim.

Ömür dediğin nedir ki... Ben yetmiş sene gül-
zâra nazar kıldım. Esen yellerde onun kokusunu ak-
tardım. Telli turnalarla selam gönderdim, derdimi
onlara anlattım:

"Ayağının izine tamarzı galib yollar,
Ne vakt lepirlerinle öpüşecek göresen.
Gözlemek gözden salıb, yaman gocalıb yollar,
Geddiyin cıgırları bir de geri dönesen.

Yokdur gedib-geleni birce heber getire,
Külekler oynatmayır, tozu dönüb daş olub,
Könlümün sirdaşına bir "merhaba" götüre,
Dilimizin ezberi bir "ah", bir de "kaş" olub.

Alıb seni elimden uzanıb geden yollar,
Bir gün peşiman olub gaytarar mı göresen?
Azıb gara dumana, gözümde iten yollar,
Seni gözlerimdece aktarar mı göresen?

Bu yolun başı hesret, sonunda sen durursan,
Buludlar gözlerimden, gözüm yollardan keçir.
Köksümde ürek deyil, elebil sen vurursan,
Kanımla dövr eyleyib yol damarımdan geçir.

Dönüb çık gel bu yoldan, sevindirme kederi,
Duman olum başına dolanımlar kimi.
Ömür eylemir vefa, Senem yolcu, gederi,
Senli, sensiz mebusdur, daşlaşmış gollar kimi." (1)

* * *

Türkiye'den her gelene onu soruşdum. Heç ferk
etmediniz, "Belki Hasan'ımın kokusu vardır." deye
sizlere yakın durdum. Çörek bahane, her seher ayaz-
da gün doğmadan uzak yollara düştüm. Hasan'ıma
gedirem sandım. Sizler de Hasan'ımı gördüm. Eğer
sağ ise bul onu.

Elini koynuna soktu, gül oyalı bir desmala sarılı
küçük bir paket çıkardı.

—Al bunu, dedi. "Nazlı Senem sene bir armağan
gönderdi." de. O bilir.

Ne olduğunu sormadım. Kendi de bir şey söyle-
medi. Alıp ceketimin iç cebine koydum. Daha fazla
durmadı.

—"Sana könlümü açdım." dedi. "Adamların kut-
salları vardır. Herkese teslim edilmez. Hele de kutsa-
lı könül yarası ise..."

Ayağa kalktı. Alnımdan yavaşça öptü. "Tez dön!"
dedi.

Kafamda sorular sorular... Oracıkta kalakalmış-
tım.

Tanır'dayım...

Önce yolum gürül gürül suların aktığı selvi ve
söğüt ağaçlarıyla dolu Hurman Çayı'na uğradı. Al-
lah'ım bu ne güzellikti. Sonra arabanın arkasında
büyük bir toz bulutu bırakarak Ayrandede'ye ulaştım.
Ayrandede suların süt rengi aktığı, köyün mer-
kezinde bir mesire yeri. Biraz dinlendikten sonra
köyün çarşısına çıktım. Çarşı dediysem, sağlı sollu

dükkân ve kahvelerin sıralandığı bir cadde... Baktım avlusunda her biri iki tahta sandalyeye kaykılarak oturan üç kişi var. Doğruca oraya yöneldim. Beni görünce toparlandılar. Selamlaşıp oturduk.

— Ben birini soracağım.

—Buyur emmioğlu. Yabancısin herhalde?

—Yabancı sayılmam. Hunu'danım. Uzaklardan birine selam getirdim. Üzerimde kalmasın. Onu yerine ulaştırmak istiyorum.

—Yahu lafa dalıp sormayı unuttuk. Ne içersin hele onu söyle? Tavşankanı, sarı bülbül, itburnu, dağ çayı; her şeyimiz var.

— Ben çay içeyim.

Adam ocağa seslendi:

—Teze açtığın göv demlikten bir tavşankanı!

—Yazıcıoğlu Hasan diye biri varmış burada.

Herkes önce birbirine baktı, sonra bana.

—Yazıcıoğlu Hasan... Öyle biri yok gardaş burada.

—Ula kurbanınız oluyum! Kör Hasan'ı soruyor bu. Onlara dedesinden dolayı Yazıcıoğlu derler. Askerde kâtip miymiş neymiş.

— Ha! Yaşlı, hasta bir adam o! Gözleri iyi görmez. Ağlaya ağlaya kör olduğu söylenir. Ona da selam gönderen olur muymuş? Yanılmış olmayasın?

—Bir selamı çok gördükleri bu kör adamın yedi düşmanı yere seren Kafkas İslam Ordusu'nda bir karaman, bir gazi olduğunu kim nereden bilecekti.

—Bir ayağı çukurda yalnız bir adam... İçerden dışarı çıkamaz. Hizmetini bacısı Fadime görür.

—Azerbaycan'da savaştığı söylenir. Gazi maaşı da bağlanmadı. Perişan. Allah bilir ya günleri sayılı.

—Nan ekmeğe muhtaç biri. Onun bunun fitresi, sadakasıyla geçinir. Elden bir kaşık öğün gelirse, eh işte o gün karnı doyar...

—Aha şu sokağın başındaki kerpiç ev var ya, oradan dönünce sağdaki ilk ev...

Müsaade isteyip kalktım.

* * *

Kim bilir kaç kara kış yemiş, ona rağmen ayakta kalmış kerpiçten örme sıvaları dökülmüş bir ev... İnsanın üzerine devrilecekmiş gibi yamuk duran eski ahşap bir kapı... Aralığından içerisi seçilmiyor. Tam kapıyı çalacaktım ki dokunmamla birlikte kapı gıcırdayarak sonuna kadar açıldı. Odanın kirli ka-

ranlığı içeriye düşen güneşle aydınlandı. Adam yer yatağının içindeydi. Elini kaşına siper edip sulu gözlerle baktı

—Kim o? Fadime sen misin?

—Selamünaleyküm!

—Ve aleykümselâm...

Doğrulmaya çalıştıysa da gücü yetmedi.

—Kusura bakma, gözlerim artık iyi görmüyorum. Kim geliyor, kim gidiyor, zor seçiyorum. Buyur! Kimsin?

—Bir tanrı misafiri... Seni ziyarete geldim.

—Hoş gelmişsin, safa gelmişsin. Şurada minderli iskemle olacak. Bul otur. Ev perişan, kusuruma bakma. Yalnız bir adamım ben. Ne demiş Âşık Garip, "İşte geldim gidiyorum; şen olasın Halep şehri!"

Elim boş varmak olmazdı. Gelirken dükkâna uğrayıp aldığım yiyecek içecek türü paketleri yana bıraktım. Dediği minderli iskemleyi bulup oturdum. Titreyen sağ elini avucumun içine aldım. Çipil gözlerle bir daha baktı bana. Gözleri çukura kaçmış zavıf, solgun bir çehre. İki karaçalı gibi yükselen gür kaşlar...

—Hele adını bağışla yavrum. Kimsin? Kimlendensin?

—Ben Hunuluyum Hasan emmi! Çolakoğlan Mehmet'in torunuyum. Tanır mısınız?

—Tanımam yavrum.

—Hasan emmi, üzerimde kalmasın, sana selam getirdim.

—Ve aleykümselâm! Kimden evladım?

—Selam çok uzaklardan...

—Bre yavrum bana yakındakiler selam vermiyor ki uzaktakiler selam göndersin.

—Selam, dili dilimize benzeyen bir ülkeden...

—Allah Allah! Ne diyorsan anlamıyorum yavrum.

—Hasan emmi, ben Azerbaycan'dan geliyorum. Nazlı Senem'in sana çok selamı var.

—Ne ne... Nazlı Senem'den mi?

—Evet, Nazlı Senem'den...

Dondu. Elini sol göğsüne götürdü. Bir müddet hiç konuşmadan bekledi. Bir an kalbinin bu habere yenik düşeceğinden korktum. Az önceki o yumuşak çehrenin hatları bozuldu, yüzü dağıldı.

—Beni kaldır, dedi.

Kaldırdım yatağın içine bağdaş kurup dimdik oturdum.

—Hasan emmi...

Başı göğsünde, bir müddet öylece kaldı. Eminim bir tarih geldi geçti gözlerinin önünden. Gençliğine yürüdü. Frengi sarı elbisesiyle Nazlı Senem'i gördü. Hiç konuşmadılar fakat bir asırlık sohbet ettiler. Laleler mahnisini birlikte söylediler.

—Anlat evladım, dedi. Hiçbir şey atlamadan anlat.

Anlattım. Bütün teferruatıyla anlattım.

—Ahdine sadık kalmış, dedim. Hiç evlenmemiş. Hep seni beklemiş.

Ağladı. Hüngür hüngür ağladı. Gözlerinden boncuk boncuk yaşlar aktı.

—Sanıyor musun ki ben ahdimi bozdum. Ben de sadık kaldım, ben de hiç evlenmedim. Her gece ağlamaktan göz pınarlarım kurudu.

Cebimden gül oyalı mendile çıkınlı, ne olduğunu bilmediğim küçük paketi çıkardım.

—Bir de armağanı var sana, dedim.

Ellerine tutuşturdum. Parmakları tir tir titriyordu. Çözdü. İçinden bir ak belik çıktı. Aldı kokladı. Ta içine çekti. Burnunu çeke çeke yeniden ağlamaya başladı. İçim ezildi. Ben buraya zavallı bir ihtiyarı ağlatmak için mi gelmişim!

—Artık gözlerim açık gitmez. Ölsem de gam yemem. Allah sana ne muradın varsa versin yavrum, dedi.

Duvarda asılı duran sazını istedi. Uzanıp verdim. Kucağına yerleştirdi. Gözlerini yumdu. Sazın üzerine ulu ağaçlar gibi eğildi. Toprak kokan, bozkır kokan o yanık sesiyle başladı söylemeye:

Bir selam geldi de Nazlı Senem'den,
Deli gönül şad olmaya başladı.
Akmaz iken kör pınarın ayağı,
Suyu geldi çağlamaya başladı.

Senem'in giydiği benekli sarı,
Ölmeden yüzünü göreydim bari,
Yıkık değirmenin bozuk çark evi
Gürül gürül çağlamaya başladı.

Hele bakın şu feleğin işine,
Selam salmış yareniyle eşine,
Senem vardı seksen doksan yaşına,
Benimki de yüz olmaya başladı.

Bir tek adı kalmış idi yadigâr
Kara bahtım için bugün nev bahar
Coşturdu deli gönül gürleyip çağlar
Tatlı tatlı söz olmaya başladı.

Anlacımız Binboğa'nın dağları,
Gıcı, boran aşılmıyor belleri,
Yazıcıoğlu'm Şerefli'nin beğleri,
Koca Tanır yaz olmaya başladı.

Yazıcıoğlu der de bakın halıma,
Değirmenler döner çeşmim seline,
Beni alıp götürsünler yârime,
Sonbaharım kış olmaya başladı

Aniden telleri tuttu. Ses kesildi. Mızrabı sazın göğsüne yapıştırdı. Ağır ağır bana döndü.

—Azerbaycan uzak mı, dedi.

...

Yazıcıoğlu Hasan'ın kolu omzumda ilk defa uçağa biniyordu.

(1)Lale İsmayil (Azerbaycanlı şair)

NAZLI'M

Aslan AVŞARBEY

-Bir köy delikanlısının gizli sevdasına dair-

Ağdalı sözlerden anlamam amma
Adını yürekte söylerim Nazlı'm.
Utangacım diye duygusuz sanma,
Bu canı kurbanın eylerim Nazlı'm.

Sen suya giderken helke kolunda
Az mı nöbet tuttum çeşme yolunda.
Bir garip çobandım kendi halinde,
Şimdi çok değişti huylarım Nazlı'm.

Kıskanırım bulut üstüne ağsa,
Gölge etse ağaç dalını eğse,
Saçının teline bir rüzgâr değse
Diken diken olur tüylerim Nazlı'm.

En güzel kuzuya verdim adını,
Dağlarla ederim dedikodunu,
Yüreğim ocakta meşe odunu;
Seni bekler isli çaylarım Nazlı'm.

Gece gündüz seni izler gözlerim,
Selvi endamını özler gözlerim.
Kara gözlerini gözler gözlerim,
Hasretle geçiyor aylarım Nazlı'm.

Düştüğümde beri bu tatlı derde
Akıl fikir gitti kalmadı serde.
Her gece inlerim kuytu bir yerde,
Göğü deler oldu vaylarım Nazlı'm.

Çiçekli eşarbın güllü fistanın
Kenar süsleri bu dertli destanın.
Ne olur halinden anla hastanın!
Sana ulaşmaz mı oylarım Nazlı'm.

N'olur bir gün köyde meclis kursunlar,
Karar alıp seni bana versinler,
Sonra isterlerse köyden sürsünler,
Çıkar yaylalarda yaylarım Nazlı'm.

Örklemiş gönlümü feleğin ipi,
Bakışın bağrımda bir ateş topu.
Dünyayı Mülkî'ye yazsalar tapu,
Sensiz bu dünyayı neylerim Nazlı'm.

ZİRVEDEN ZEMİNE - İRTİFA KAYBI-

Ahmet Süreyya DURNA

Bir zamanlar;
Kavimler kapısı Anadolu'nun,
Şahsında Edirne bendim, Kars bendim!
Şimdiyse kendinden utanır, kendim.

Bir zamanlar;
Aşınmaz, aşılmaz ve dokunulmaz,
Mânâdaki mazruf bendim, hars bendim!
Şimdiyse gör! Çamurlara belendim.

Bir zamanlar;
Millî duyguların merkez üssünde,
Yenilmeyen öfke bendim, hırs bendim!
Şimdiyse boşaldı barajım, bendim.

Bir zamanlar;
Şekil veren inatçıl has çeliğe,
Pazu bendim, çekiç bendim, örs bendim!
Şimdiyse özümde ben örselendim.

Bir zamanlar;
Cesâretin, çevikliğin simgesi,
Hiç kuşkusuz aslan bendim, pars bendim!
Şimdiyse korkudan kenara sindim.

Bir zamanlar;
Teknik- sanat dallarında dünyada,
Usta bendim, çırak bendim, kurs bendim!
Şimdiyse tam körelmede, bilendim.

Bir zamanlar;
Güneşi yakından tâkibe alan,
Uzaydaki Venüs bendim, mars bendim!
Şimdiyse zirveden aşağı indim.

Bir zamanlar;
İlim, irfan mevzûbahis olunca,
Bu kulvarda ekol bendim, ders bendim!
Şimdiyse zır cahillikten elendim.

Bir zamanlar;
Kıyama kalkarken kortej kıtası,
Beynelmilel majör bendim, fors bendim!
Şimdiyse cins attan, eşeğe bindim.

KURBAN

🌸 Mehmet BİNBOĞA

Yeşil naylon tenteli, sarı dama kuşaklı, köylere servis yapan yegâne araç olan Hasan Salt'ın jipinin ön koltuğuna kurulmuş; üzüntüden cıgaranın birini yakıp diğerini söndürüyordu Mahmut Efendi, gözleri boşluğu çivilenmiş bir halde mırıldanır gibi konuşuyordu:

—Vay be, demek kaderde bunları da yaşamak varmış, on yıl elin gâvurunun köpekliğini yap, helâlarını temizle, tam kurtuldum o tatsız tuzsuz insanlardan diye hayaller kur, karın çekip gitsin elin adamıyla, el kadar bebekle ortalıkta kalakal...

Şoför Hasan, Mahmut Efendi'nin efkârını ta yüreğinde hissediyor, arka koltukta kendi kendine oyunlar oynayan, kocaman kara gözleri, altın sarısı saçlarıyla dünyalar güzeli oğlan çocuğuna aynadan arada bir bakıp gözyaşlarını içine akıtıyordu:

—Aldırma be Mahmut Efendi, insan olanın başına iş gelir; ne yaparsın insanoğlu çiğ süt emmiş, ne desek faydasız ama hayat her gün yeniden kurulur, yeni bir hayat kurarsın ama bana kalırsa oğlanı başkasına evlatlık verme fikrinden vazgeç, günahdır.

—Ne yapayım Hasan'ım, ben bakamam, zaten tekrar başımı alıp gideceğim Almanya'ya; oralarda ben kendime bakamıyorum, gece yarılara kadar çalışıyorum, kim bakar sabiye? Hazır zengin de bir aile, "Okuturuz, büyük adam ederiz, ne zaman görmek istersen buyur gel gör." dediler; bu fırsatı kaçıramam...

—Allah yardımcın olsun ama ben olsam dilenir, deşirir, vermezdim evladımı; hem ana hem baba sevgisinden mahrum kalacak garip...

Mahmut Efendi siyim siyim ağlamaya başlamış, puslu gözleriyle hızla değişen görüntülere istemsiz bakıyordu öylece... Dışarısı güllük gülistanlıktı: ekinler yemyeşil boy vermiş, şosenin iki yanından akan peygamber çiçekleri, köy göçürenler, al yanaklı gelincikler, tarlalarda bağıra çağıra at koşturan delikanlılar, atların peşinde koşan ak tüylü, köpük gibi akan akbaşlar, kangal köpekleri, birkaç büyükbaş hayvan ve karşıda olanca heybetiyle kükreyen dağlar, sanki Mahmut Efendi'nin ruhunun karanlıklarına inat bir bayram kutlar gibi bir arada öyle bir varlık armonisi oluşturuyordu. O bunlara aldırıyor, içini yakan bir suçluluk duygusuyla arada bir arka koltuktaki küçük Ali'ye bakıyor, baktıkça içi galaklanıyor, gözleri pınar oluyordu:

—Baba kasabaya varınca bana oyuncak taksi alan mı?

—Alacağım oğlum.

—Horoz şekeri?

—Onu da alacağım.

—Miskeet?

—Onu da...

—Annem bizi orada bekliyor he?

—Bekliyor oğlum.

—Biliyüşün baba, ben annemi çok özledim, onu görünce koşcam koşcam sarılacağım ona, hiiiiççç bırakmayacam.

—Sarıl oğlum...

Jipçi Hasan bu sahnelere dayanamamış, Mahmut Efendi'yle beraber sessiz bir ağıt tutturmuştu. Küçük Ali kocaman adamların ağlamalarına bir anlam veremedi, cebinden üçgen biçimde katlanmış mendilini çıkardı:

—Al babacığım gözlerini sil.

"Kör olaydı gözlerim Ali'm, kör olaydı da bugünü görmeyeydi yavrum, aşağılık bir adamsın sen Mahmut Efendi, karına sahip olamadın, ellere kaçtı; şimdi de İsmail'ini kurban etmeye giden İbrahim oldun, bir de utanmadan çocuğa yalanlar söylüyorsun anne ne gidiyoruz diye..."

Küçük Ali, kâh şoseden geçen arabaları sayıyor, kâh tarladan dönen köylülere el sallıyor, kâh "Ben anneme gidiyorum" diye bağıriyordu yoldan geçen ırgatlara. Nihayet yol tükenmiş, şehre gelmişlerdi. Terminalde eli yüzü düzgün orta yaşlı bir çifti görür görmez yanlarına doğru sürdü jipi Şoför Hasan.

Önce Mahmut Efendi indi, sevinçleri tüm bedenlerinde hissedilen aileyle tanıştı, şehirli çift mahcup bir halde hemen çocuğa koştı. Ali ilkten ürkmüştü bu yabancılardan, neden sonra kadın çantasından pahalı çikolatalar, şekerlemeler çıkarıp verdi Ali'ye; adam elindeki kocaman sarı bir naylon oyuncak kamyonu sallıyordu; Ali bir koşu oyuncağı da kaptı, halinden memnun bir halde bir yandan şeker yiyor, bir yandan da kamyonuyla oynuyordu.

—Vakit geldi, dedi Mahmut Efendi; Ali'm önce Allah'a sonra size emanet.

Şehirli Kadın Ali'nin elinden tuttu, "Annene gidiyoruz Aliciğim" deyip oğlanı taksiye bindirdi; Mahmut Efendi buzdan bir heykel olup donup kalmıştı. Ali babasının taksiye binmediğini anlayınca kanadı kırık bir kuş gibi çırpınmaya başladı, "Baaaabaaaa! Babacığımım! Baba beni bırakmaaaa!" diye sönüp gitti... Bu sesler Mahmut Efendi'nin kulaklarını değil artık kalbini deliyordu, sesler gittikçe silinmiş, Mahmut Efendi olduğu yere çöküp kalmıştı, Jipçi Hasan, Mahmut Efendi'ye bir cıgara yakıp uzattı, adama bir şeyler olmuştu, garip garip konuşuyor, "Ali'm seni kurban verdim ya tanrılara..." diyerek iki eliyle kafasına vuruyordu...

AYBÜKE

Öznur BALABAN

Gün yüzüne hasret
Günler geçer mi?
Geçiyor işte!
Her şeyden mahrum,
Her şeye hasret...

Modern bir hücrede
Takvimlerden habersiz,
Kendi yüzünü bile göremeden bilemeden
Ayakları unutmuş toprağı
Çimeni koklayamamış
Gözleri güzelliklere uzak,
Bedeni hastalığa tutsak,
Küçücük elleri tutamamış istediklerini.
Uzanamamış mutlu günlere,
Yağmura dokunamamış parmak uçları,
Uçurtma uçuramamış göğün mavisinde
Ama gözleri çok yağmur dökmüş
Küçücük omuzları çoktan çökmüş.
Güzelim saçlarına bu yaşta aklar düşmüş,
Ne bir papatya görmüş ne de gelincik
Ne bir ceviz çalabilmiş,
Komşu bahçesindeki ağaçtan ne de bir badem.
Ne çocukluğunu yaşamış ne gençliğini,
Mevsimi hiç olmamış bahar,
Konuşamamış dilleri
Feryadı bakışları kadar.

Oyy tabip!
Sen hiç göz okudun mu?
Biliyor musun,
Ben bir masumun bakışlarını hatmettim.
Hem de defalarca
Hüznünü ektim yüreğime
Büyüttüm büyüttüm, büyüttüm
Rüyalarımnda hep onu yürüttüm
Aguşum açık
Bana koşmasını bekledim.
Onun çığlıklarına bin vah yükledim.
Ne geceyi bildim ne gündüzü
Bildiğim tek şey
Çaresizliğin ateşinde
Yavaş yavaş biten mum gibi eridim eridim...

Oy tabip!
Dermansız dertlere düştüm
Yokladım yavrumu yarası yoktu.
Yürekte yarası beş imiş meğer diyen ozan,
Beni görmüşte mi söylemiş.
Söylemiş de yüreğimi pare pare eylemiş.
Şimdi hangisine yanmalı;
Çaresiz derdine eriyen anaya mı,
Yoksa çaresizlikte kaybolan masum yavruya mı?

Yok, yok!
En iyisi ben inancıma sarılayım sımsıkı,
Şükre vurayım dilimi.
Sabır tohumları serpeyim acıyan yüreğime,
Avuç içlerime dualar üfleyeyim sıcak nefesimle.
Burada yapamadıklarımıza hayıflanacağıma,
Sonsuzlukta yapacaklarımızın
Lezzetini süreyim ay geliminin ay yüzüne...

BOŞ KÜLLÜK

❁ Serhat AKDENİZ

belki yağmur yağıyor dışarıda belki kar
hayli olmuştur kuşları görmeyeli perdeler
burada zaman sanki engebeli dağlar
yatıyorum öylece miskin miskin
enini düzlemişim gibi bir koltuğun yarı
çıplak

hatırlıyorum
en tatlı yerinde söndürülmüş cigara gibi
el birliğiyle, karga tulumba bastıkları günü
küllüğe
alışıyorsun diyor zamanla, babam...

hamasetten uzak burada sohbetler
şiirler uçuruyorum yine çimende yayılır gibi
daha ağzını açmadan ağlaşıyorlar
insan unutuyor zamanla geldiği yeri
ne açlık geliyor aklına ne sevgili
kalabalık gelir ya hani gurbet herkese
önceleri

zararı yok alışıyorsun
sadece toprağı biraz rutubetli
hayli kilo verdim
inan bir deri bir kemik gibiyim
ama şimdi görse çok çirkinleşmişsin dersin
eminim...

içinden geçiyordur şimdi
hiç de sevmezdi kalabalıkları
tıklım tıkış şehirleri, otobüsleri
el ele tutuşan evleri
kapı önündeki sarhoş zibidileri
arada buraya da uğruyorlar
ama insan onları bile arıyor iyi mi
hem mahşer de sayılmaz
ve oldukça da güvenli
kimse k u l u n a dokunamıyor!

arada içim ürperiyor
hani kulağın çınlar gibi
üşüdüm sanıyorum hep
özlem sarıyor kapalı gözlerimi
yan komşuya sordum geçen
dua alıyorsundur dedi!

yeni palto almışsın
güle güle giy demek âdettir
yakışmış hayli
yanakların çökmüş azıcık
sakız çiğne diyeceğim ama!
yasaklamış kızım geçen söyledi
şiir okudu bir de bana
zor dayandım, zor tuttum kendimi.

baba diye sönmemiş bir mevsim varmış
ne yesen dururmuş boğazına
ne giysen üzerine , darmış
şimdi elinde olsa hiç üzmezmiş
hiç yaramazlık etmez, hiç kırmazmış.

iki satır da ben ekledim
ama duymadı ihtimal!

baba dediğin beyaz bir silgidir
evlat, hercâi kalem
her kalem arada yanlış yazar
biri sildikçe biri karalar
silgi yanlışları ayıklar kendince
kendimden bilirim yavrucak
babalar hayatta bir kere yaramazlık eder!
o da bir ömrü kucaklar!

dışarıda ya yağmur var ya kar!

BARIŞ PINARI

Haşim KALENDER

İki bin on dokuz ekim dokuzda,
Özgürlüğe adım attık sayarım.
Simsiyah bir çağda daim akız da
Dünyaya bir değer kattık sayarım.

Sahibi görüyor yerin ve göğün,
Haçlı kanımıza banar üç öğün,
Cenk havası çalar dağlarda düğün;
O ikindi vakti gittik sayarım.

Tarih yazacaktır yeni parafta,
Soluğu yetmeyen kaldı Araf'ta.
Dünya bir tarafta biz bir tarafta,
Kendi kendimize yettik sayarım.

Tekbir sesleriyle dağları yıktık,
Bu karanlık asra meşale yaktık.
Arının gözüne çomağı soktuk
Coni'ye kol kola çattık sayarım.

Dorukta söylenir istiklal marşı,
Mehmetçiğin sesi titretir arşı.
Mazlumun yanında zalime karşı,
Türklüğü yeniden tattık sayarım.

Tarih tekerrür mü ediyor yoksa?
Alnından öpecek ecdadım çıksa.
Yeniden doğmuşuz sarhoş ayıksa
Bu sefer zirveyi tuttuk sayarım.

Haçlı sefa sürer İslam bağından,
Mazlum can çekişir bir ayağından,
Zorba inecektir zorba dağından,
Dünyayı bir avuç ettik sayarım.

Azmiyle dağları aşar karınca,
Kanım güle döner hakka varınca.
Gözyaşı durunca zulüm durunca
Rahmet deryasına battık sayarım.

Kalender ediyor saldıığımız ün,
Ölüme yürümek Mehmet'e düğün.
Kaybedersek değil korktuğumuz gün,
Türklükle âlemde bittik sayarım.

KIRK BEŞİNCİ MEKTUP “PASLI ANAHTAR”

İlker GÜLBAHAR

Öksüz sabahlarıma bir kuş uçtu sesinden
dalların tutamadığı narla çoğaldım

Esrik bir rüya mıydı ikimizin g/ördüğü
keşke uyanmasaydık yedi uyur uykusundan

Gavurun yolları şişede şarap tortusu
Mersin e/derdi toplasan dağıldığım kuşluklar

Yalancı sancılara verdiğimiz kurban
yadsımakta İsmailce teslimiyeti / yazık

Üç beş nöbetlerinde sığlaştığım ölgün gece
vah trenlerinden şakağımı öpüyor siren

Baharları severdim oysa kasım sonlarını da
ama nereden çıktı kulağımı ısırın rüzgâr

Şehirler kabul etmez d/ilsiz kavgamızı
ya bağırдықça eksilen yetim düşlerimiz

Paslı bir anahtarla zorladığın şiirin kapısı
gıcırtilarla örtülür buğday tonu yüzüme

Nefesinin s/ol sesi alnımdan kan damlatır
seni bana en iyi susmaların anlatır

AFŞİN'DE DÜŞ KIRINTILARI

🌸 Mehmet MORTAŞ

Atiye dönüp baktığımda güzel yaralar gelir vurur ayaz renginde. Çocukluğumun çocukça terlediğim zamanlardı. Her mevsim koşardık aylar aylara yenik düşer, bizler yenik düşmezdik içimizde barındırdığımız dünyaya. Küçük ilçede rengârenk bağ bozumlarından, serin yaz gecelerinin تنها zamanlarında ceviz ağacının altında düşlerimizi yetiştirir, baharın taptaze kokusunu içimize çekerdik. İlkokulun çocukça dünyasında büyük düşlerimizin olduğuna, kendimize çizgi romanlardan dünyalar oluşturduk. Çizgi romanlar bizleri dehşetengiz dünyanın karakterine götürür, ayaklarımızda geçen kıştan kalma soğukluğu ayakkabılarımızla yıpranmış patlak lastik topumuzun peşinde koşardık. Purluktan çıkarılan purlar her evin damında yağmur duasını bekler gibi bekler, kışın kar yağışlarında kendini karın altına gizlerdi. Sonra kitaplarımız vardı düşlerimizde gezdirdiğimiz. Her kitap zihin dünyamızın atlasını çıkarır ve biz uzaklardan Atlas tepesine bakardık. Gözümüzde büyüttüğümüz Atlas tepesine çıkmanın hayali ile yaşar fakat yine de Belan'dan Kayapınarı'na yolculuk yapardık. İlçenin bir ucundan diğer ucuna kadar uzanan caddemiz her sırrımızı bilir, tartar, fakat bizleri ya Ashab-ı Kehf'e ya da ölüm rüzgârı estiren termik santrale yolumuzu çıkarırdı. Ulu Cami'nin şadırvanından binlerce yılın medeniyeti suyumuzu içer, sessizliğin sözden ağır olduğunun tanıklığını Ulu Cami'ye bakar anlardık.

Çaylarımızı fikirlerimizle, şiirlerimizle karıştırdığımız dedenin çay ocağını mesken tutar; çayları her yudumlayışta bir gece vakti bir dostu uyandırmanın tertemiz dünyasında kelimeler oltalardık. Yazın sıcağında Dedenin Yerinde bütün çayları bir araya getirsen onun çayı gibi olmaz, içimizi derin mi derin sohbetin içinde derin bir serinlik kaplardı. Kışın soğuk günlerde kıpkırmızı olmuş sobanın etrafında bir yanımız üşürken sobaya dönük yanımız ısındığı vakitler Dede'nin çayı sanki bütün ilçeyi ısıtırdı. Şiirin kıvılcımlarının etrafa yayıldığı sanat edebiyatın dünyamızda patlamalar yaşandığı kış gecelerinin ayazını avuçlarımızda tuttuğumuz zamandı. Yaz günleri avuçlarımızda serin bir meşale gibi dolandırırdık. Nedense hep yaz günlerine denk gelirdi oruç ayları. Ve açlığın mevsiminde Binboğa Dağları'nın eteklerinde zamansız düşler ülkesi Ashab-ı Kehf'e giderdik. Yedi Uyurlar her gitmemizde çocukça selam verir, vakit en ince noktadan bilinmezler dünyasına kayıp giderlerdi. Katmer katmer saniyeler dakikalar birbirinin üstünde durur, kimi

yerde Roma eserleri kimi yerde Bizans ve Selçuklu eserleri hayatın göreceli olduğunu kanıtlar gibiydiler. Çocukça düşlerle el sallardık Yedi Uyurlara. Yedi Uyurların ismini bütün çağlara tek tek yazmaya çalışır zamanı bütün iliklerimize kadar eritirdik.

Bahçeli evimizin büyük dünyasında anamız bütün yorgunluğuna aldirmeden beş kardeşi bağrına basar, dünya yerinden oynasa ayıramazdı. Tenimize konan ayaz bir türlü kışı üstümüzden atmamıza izin vermez, yıldızların parlak zamanlarında çaylarımızın renginde üşürdük. Kar bembeyaz yüzünü yer yüzüne önce Binboğa Dağları'nın görünen yüzüne örter, sonra bembeyaz düşler resitali ilçemize doğru sevecen bir eda ile yürürdü. Çırılçıplak ağaçlar, esen sert rüzgârların dımdızlak dallarını yalayıp geçip gitmesinin türküsünü söyler, içten içe yine de içlerinde baharı barındırırlardı. Kuzeyden esen soğuk rüzgârlar karların iliklerine kadar işler sertleşir, lastik ayakkabılarımız ile çocuk düşlerinin üzerinden Değirmenbaşı'na doğru kayardık. Bulutlar dağların donmuş doruklarından sert serin rüzgârını kalplerine hapseder ve üstümüze ılık bir kar yağışı yağdırırdı. Kıştan sonra bahar bir türlü gelmez, nisan getirmek için uğraşır yorulur yenilir ve mayıs ayına devrederdi fakat yine de bahar gelmezdi. Anamın bahçemize yüreğinden gelen dokunuşuyla bahar gelmemeye direnemezdi. Aslında baharın gelmesi anamızın yüreğinden kopup gelen merhametin bahçemize ektiği güllerin esintisiydi. Çünkü bahçemize mucizevî bir dokunuşla rengârenk çiçekler açtırdı anam. Berit Dağı'nın fırtınalı rüzgârları dahi anamın çiçeklerine itinayle eser, üzmek istemez kuşların kanatlarında resitaller çizerek giderdi. Üstümüzde gök kubbe gibi duran, Kayapınarı'nın soğuk sularını damarlarında ısıtan babamdı. Kuşlar uçururdu saçlarında, köyümüzün alamecek, yaprak kuşları sadece babamın omuzlarına gelir konardı. Gözümüzde yüksek ulaşılmaz dorukları olan bir dağ gibiydi fakat en çok da biz ulaşırdık için için sevinirdik. Anam kara meşin diye severdi, hepimiz bu meşinin etrafında yıllarca kenetlendik. Akrabalarımın kimisi Armutluded'e kimisi köyümüzün mezarlığına düş rüzgarının dallarına tutunup toprağa karıştılar.

Arkadaşlarımız vardı, zaman seksenlerin içinde dönüp dolaşıyordu. Kitapların ağırlığına yol yürürdük; fikirlerin derin ikliminde kelimelerin ateşini yakar, düşüncelerin deruni akarsularında hurman çayına gider söz söyledik karşımızda dev gibi du-

ran hayata karşı. Yel değirmenlerimiz yoktu fakat fikirlerin dünyasında donkişottuk, dönüşüm yaşamadık fakat Kafka'nın Samsa'sıydık. Psikolojik buhranlar yaşamadık fakat Dostoyevski'nin Raskolnikov'uyduk. Fakat en çok da Sezai Karakoç'un Hızır Kırk saati, İsmet Özel'in Üç Mesele'si ve Erbain'i, Yaşar Kaplan'ın Sıfır Üç Depremleri, Şeyh Galip'in Hüsn-ü-Aşk'ı, Fuzuli'nin Leyla ile Mecnun'u, Yunus Emre'nin garipleri, Necip Fazıl'ın Çilesi, Nazım Hikmet'in Piraye'ye Mektupları ve böyle gidiyordu liste. Yeşil Afşin gazetesinde küçük ilçede büyük dokunuşlar yapmanın uğraşısı içerisindeydik. Bengisu, Genç Kalemşörlere sayfamızla dünyaya meydan okuyorduk sanki. Kiraz zamanı ceviz ağaçlarının duldasında şiirlerimizi gökkuşağına bindirir, sanat ve edebiyatı yudum yudum yudumlardık.

Bir yönümüz;

“Kazmayı kayalara değil kalplere vur ey
Ferhat niçindir kırdığın bunca taş senin”

Diğer yönümüz;

“ben yaşarken koştum tufan

ben yaşarken yeni baştan yaratıldı kâinat”

Zaman, günleri gözümüz açıp kapayana kadar, ayları etrafımızı dönene kadar, yılları birkaç adımlık mesafe gitmeden yedi bitirdi. Afşin'de güzel düş kırıntıları kaldı. Kimi dostlar, arkadaşlar, akrabalar bu dünya penceresine baktı gitti. Kimileri şehirlerin bağrında hayatın tam da orta yerinde yeryüzü mücadelesinin yaşamını vermekte.

TARİFSİZ TARİF

❁ Ziya NURDAN

Aczimden utanırım seni tarif ederken
Endamınla yorulan karış seni anlatır.
En büyük tecelliyi şüphe tahrif ederken
Cennetin iz düşümü varış seni anlatır.

Zarafet seni görse hep imrenerek bakar,
Pamuk gibi saçların ak gerdanından akar,
Bir kez yürüsen bile dünyalar harbi çıkar,
Tebessümünle gelen barış seni anlatır.

Kibir talimi değil tavrım bu diyeceksen
Güzellik bana ödül cevrim bu diyeceksen
İtiraf etmesen de devrim bu diyeceksen
Övgüde cüce kalan görüş seni anlatır.

Yüzüne hayran kalan bakış ziyafet çeker,
Gözler şaşkınlıkta bakarken şuur temelden çöker,
Aynalar kıskançlıktan her gün gözyaşı döker,
Huriyi kıyas eden yarış seni anlatır.

Kaşların çiziyorken yüze sınır çizgisi
Tek kabulüne bağlı sırlı kader yazgısı,
Seni sevmek sevdanın belki de en özgüsü,
Vehme boyun büktüren duruş seni anlatır.

Gönülsüz güvercinin meyli hep düze olur,
Sensizliğe alışmak en büyük ceza olur,
Belki de vuslatımız önümüz yaza olur,
Özlemle resimleri sarış seni anlatır.

Asalet ölçüsünün insandaki şeklisin,
Bence öbür dünyadan yüce melek naklisin,
Ne kadar da anlatsam sen herkesten farklısın,
Ummandan ötelere eriş seni anlatır.

ARA BÖLGE

❧ Oğuz KAYIRAN

doku içinde buz, ve kendi gölgesi için
bir an çin sesi, gelen topuklar mı bize
düşmüş bir küf, çelik kapı, ve ötedeki

1950, yıllar hep bir an: Fransa'ya düş
Ah Baykuş! neden yazılır: şimdi yok!
gıcırtıyı duyan olmamıştı, sızıntıyı da

soğuk cadde, küçük el el: sümük izi!
donuk parçalar halinde, ses içi küçük
nice sandaletlerin titreşimleri oradaki

olmadı hiç, - ara bölge - geçip gittin!
Fars topraklarını gezdim nice geçeler
bilinmez höyükler cüzzamlı aydınlığı

iliğini çözdüm, gördüm nice deri altı
göremediğin Kürt topraklarında yurt
işte, bilemeyeceğim bir an, gayb ile!

kaldın orada! demir askılar perdeler!
rutubet içinde bir oda, ıssız: ölümün
petek petek bir akışın, hala yok ritmi

buz parçaları, özlediğim yere bırakın
Ağrı'yı görüyorum, hala yok bir rüya
İshak Paşa, kurulu yerindeki iç açılar

gelemediğin içine, geride göremediği:
aranılan nice nice topraklar bu yerine
hala durur, asılı bir beden: buz ve nur!

İSTEMİYORUM

❧ Kadir ORAKÇI

Gönül yine kaybettik biz bu alışverişte,
Ben sevda pazarına çıkmak istemiyorum.
Anlatamadım gitti tiryakisiyim işte!
Sigaramı yakmayan çakmak istemiyorum.

Elimde kaldı yine tuttuğum bütün dallar,
Uyuttu benliğimi dinlediğim masallar,
Yıldız da papatya da senin olsun tüm fallar;
Kahvenin telvesinden çıkmak istemiyorum.

Hiç zahmet etme zahir ne söylesen boş bana,
Gül diyerek attığın görünüyor taş bana.
Lütfunla yaşamaktan aç ölmesi hoş bana,
Ne bir tas su ne bir aş ekmek istemiyorum.

Haddi hesabı yokken ödediğim diyetin,
Keyfinin kâhyasına köle etmek niyetin,
Bu kaçınıcı cürümün kaçınıcı ihanetin;
Ben senin vebalini çekmek istemiyorum.

Hayattan bezmişlik de ne dersen de ismine,
Sen bak artık bardağın dolu olan kısmına.
Albümümde yer vermem solmuş yırtık resmine,
Hiç düşürme aklıma bakmak istemiyorum.

İster gamzelerini kovan bellesin arı,
İsterse güneş olsun saçlarındaki sarı,
Yüreğimin önüne ördüğüm duvarları;
Bir bakışın uğruna yıkmak istemiyorum.

İnanmamı bekleme riyakâr sözlerine,
Pişmanlıktan vursan da vah edip dizlerine.
Sanma ki meylederim hercai gözlerine,
Başımı bin belaya sokmak istemiyorum.

KIPIRTISIZ

❧ Hülya KÖKSAL

Kıpırtısız günde yaz
kıpırtısız yürek
alıp başını gitme isteği ufkun ötesine.

Bilenenlerin yükünden
karmaşasından kurtularak
yalnızlığı çoğaltan
çoğullaştıran sessizlik
bitimsiz
sürekli kendini yineleyen
eylemsizliğin ölümcül boşluğunda
hüznü emzirirken.

Mavinin gittikçe uzaklaştığı
yeşilin sarının içinde eridiği
bahar ertesi güz öncesi zaman
avuçlarına koyuyor ıssız bir sıcaklığı
dokunaklı iç çekişleriyle
çekingen çekinik
kendini okumadan
kendini okumasını bekliyor yaşamdan.

AYNADAKİ YÜZ

❧ Adem YAZAR

Karşımda solgunca bir yabancı yüz...
Sen de kimsin diye sordum aynada.
Yüzümüzü sanki ilk kez görmüşüz
Gibi Öyle bakıp durdum aynada.

Ben kızdım bağırdım o da bağırdı,
Ya duymazdan geldi ya da sağırdı.
O anki ruh halim nasıl ağırdı,
Bitkin bir zavallı gördüm aynada.

Bana dönüyordu anlamsız sorum,
İçinden çıkılmaz tuhaf bir durum,
Anımsamak için düşünüyorum;
Mahvettim kendimi yordum aynada.

Tanıdık geliyor çatık kaşları,
Ya şu darmadağın beyaz saçları?
Hatırlar gibiyim bu bakışları,
Aşına hükmüne vardım aynada.

Bu ne hal, dedim ne olmuş sana?
Çizgiler mi dolmuş yazık alınına!
Yanaktan süzülen gözyaşlarına
Titrek ellerimi sürdüm aynada.

Zaman ki yanımdan geçip gitmiş de
Farkında değilim ömür bitmiş de
Yılların içinde gençlik yitmiş de
Şimdi çözülmeven sırdım aynada.

Aynada görünen hayatın özü,
Kapattım ağlayan o iki gözü;
Aslı benim olan yabancı yüzü,
Yumrukla kırk parça kırdım aynada.

KUNDURACI RAFET

 Ayfer YILDIZ

Hiç kimseye vermek istemezcesine sımsıkı tutuyordu tabutun sağ başucundan. Bu vefalı dost için son vazifeydi. Defin için gerekli yerlerle de irtibatı o kurmuştu. “Hey gidi Rafet Usta!” diyordu hep içinden. “Hey gidi Kunduracı Rafet Usta!” Sanki onun tüm yaşadıklarını mırıldanıyordu cenaze kabristana varıncaya, kabre konuluncaya; kabir çukuru toprakla dolduruluncaya, hoca talkın verinceye kadar...

Karadeniz’in Çaykara köyünde ne de afili bir itibarı vardı Rafet ağanın... Medeni, hakikatli ve mütevazı bir insandı Rafet Usta... Zengini uyarır, fakiri doyurur; “Her şeyi ben bilirim” oltasına takılmaz, büyüklerinden akıl alır, akli gidene akıl verirdi.

Hey gidi Rafet Usta!

Öyle ki yürüdüğü yerlerde ne it geçirdi ne çakal; arsız, yolsuz barınamazdı. Güzeller güzeli Ayşe’yi kaçırdığı zaman bile kimseler gelip de kapısına basmasına dayanıp hesap sormamıştı, Ee, bilirlerdi, mert adamdı Rafet..Köyden kente taşındıklarında kendine küçük bir kunduracı dükkanı açıp güzel karısı Ayşe’yi de tütün fabrikasına yerleştirdiği zamanlarda içmeyi kendisinin de çok sevdiği tütünün, karısının sonu olacağını nereden bilebilirdi ki Rafet ağa?

Peş peşe beş çocuğu olmuş, yıllar yılları kovalamış, büyük kızı, kısa süreli bir evlilik yapıp bir kız çocuğu dünyaya getirmiş ve bakmak istemediği evladını babasının başına atıvermişti. Hâlbuki onca yükü vardı zavallı Rafet ustanın. O sıralarda şiddetli sırt ağrıları çeken Ayşe’nin meme kanseri olduğunu öğrendiğinde, bir vakitler bastığı yerleri titreten Ağa Rafet’in çaresizliğine ne isim verilebilirdi ki? Zamanın ne getireceğini bilememek değil miydi insanların açık saçık gerçeği...

Eşini elleriyle toprağa koyarken umutlarından dönebilmeyi de öğrenmişti Rafet Usta..

Peki ya, erkenden gelen şaşkınlıkları oracıkta toprağa gömebilecek miydi? Öyle ya da böyle, çat kapı ve hesapsızca bir sancının kucağına düşmüştü bile.

Ayşe’nin beş yetimi ve kızının da bıraktığı çocukla Ankara’nın yolunu tutan, orada yeni bir hayata başlayacak olan başı kalabalık yalnız bir adamdı artık. Serde gurur var, kendine acıtmayı sevmez. Şakaklarında atan nabzı ve katı bakışlarıyla serzenişlere pabuç hiç mi hiç bırakmazdı, o dimdik adam. İçki içmez, kumar oynamaz; tek iştahı tütüneydi zavallının. Öyle derinden çekerdi ki içine ince mendeburu,

tek nefeste bitirdiği o meret bir ömrü daha tüketme yolculuğuna çıkmıştı çoktan...

Rafet Usta yeni dükkânını her sabah kar kış demeden açar, ayaklarının dibindeki gaz ocağıyla ısınmaya çalışırken salladığı çekiciyle de tamire gelen kunduraları yenilerdi. Çoluğu çocuğu kimseye muhtaç etmeden büyütüp birkaçını evlendirmişti. Ölüm meleği Rafet ustayı altmışlı yaşlarında alacağından mıydı yıllardır kolundan çıkarmadığı saatinin öldüğü anda durmasının sebebi? Bu bir tesadüf olamazdı...

Buram buram tütün kokan saatine büyütüp evlendirdiği vefa borcu olan torunu sahip çıkmıştı.

Hey gidi Kunduracı Rafet!

Ya cenazesine doluşan çocukların, kimsesizlerin, belediye çalışanlarının, sokak çöpçülerinin, dilencilerin gözlerinden sicim gibi akan yaşların hikâyesi neydi peki?

Ah koca adam, ah kunduracı, ah merhametin babası Rafet! Onu tanıyıp da anımsamayanların gönlü kurumaya mahkûmdu adeta. Küçük bir sınavdan dahi sağduyu taşkınlığı yaşayan insanlara inat ömrünün her lahzasını koca koca sınavlarla geçiren o yüce erdeminin karşılığını en güzel diyarlarda alacaktı elbette.

Gözyaşlarının sefalet olmadığını, çaresizliklerinin ardındaki büyük dermanları ona ihtiyacı olan yetimlerine paylaştırmayı ne de güzel başarmıştı... İyi ki geçmişti bu hayattan, iyi ki dokunmuştu gönlüllere onun güneşli merhameti.

Hey gidi Kunduracı Rafet!

O ve onun gibi şefkat yüklü insanların ardında bıraktığı izler, cennetin antresi değildi de neydi? Ne mutlu o izleri görebilen, onun gibi yaşamayı başara-bilen, kalplerinde de gözü olan, o özel insanlara... Ne mutlu dünyanın ayakta kalmasına sebep Kunduracı Rafetler gibi insanlara.

AŞK ÇEKMECEM

❁ Sevim AÇIKBAŞ

Kokusu akşamın ve toprağın aşınası,
mahvediyor beni sevda kokan avuçları
aşk çekmecemde saklı tozlu kelimelerim
senin göğsümde söndüğün saatlerin
çıkamazdayım...

Yüreğinin kapısında bekledim kendimi,
ne geldim ne de hissedildim
göğün damarlarında belirdi yıldızlar,
ve tüm sema aydınlanıyor bakışlarında...

Gülüşlerinde ısınıyor sen mabedim,
mazide kalmış mahçup ilkbahar aldım sana,
çaresiz sonbahar çarşıdan
akşamların kokusu düşmüş koynuna,
avuçlarıma nakış nakış dokuduğum adam...

Gökyüzünden korkan bana,
bakma öyle parçalı bulutlu ne olur,
düştüğüm yerde değil ,
seni sevdiğim yerde kırıldım...

Birkaç şiir sakladım dudaklarına,
kendimi kaybedip sende bulmak gibi...

SON VAPUR

❁ Recep ŞEN

Bu son vapurdu beni sana kavuşturacak,
Belki de son fırsattı denizler aştıracak.

Yelkovan kuşlarının acı macerasında,
Bak nefesim tükendi oltanın kancasında.

Gözlerimden sulara iki damla yaş aktı,
Son vapurun peşinden ahım suları yaktı.

Dağı delmişti Ferhat, kor düşünce bağına,
Mecnun'un olamadım ben bu sevda uğruna.

Dilimde şarkısın sen, yakıcı, hüznün kokan,
Aziz İstanbul gibi gözüme aşkla bakan...

İstanbul, gel merhem sür gönül yaralarımıza,
Sevda martıların konsun mısralarımıza.

Gönlüm şehirden uzak, ta açık denizlerde,
Eser kalmadı benden sahildeki izlerde.

GERÇEK'İ GÖMMEK

🌸Ebuzer KALENDER

Çok değil, üç beş kişiydik cenazesinde. Gömdük onu derinlere. Vasiyetiymiş; mezarına beton döküldü, başına da isimsiz bir taş dikildi. Allah rahmet eylesin, iyi adamdı eski dostum Gerçek Doğrusöyler.

Hatırlıyorum da, ne kadar gençtim Gerçek'le tanıştıgımda. Rahmetli Fuat abi, namı diğer Deli Fuat vesile olmuştu tanışmamıza. Fuat abi, Gerçek'in peşinden hiç ayrılmazdı; sanki onun fedaisiydi. Zaten çok geçmeden mahallenin ortasında vurdular manyağı. Son nefesini verirken bile Gerçek'in adını haykırmış. Söylenenlere göre, onu vuranlar Gerçek'in düşmanlarıymış.

Gerçek'le çabuk ısınmıştık birbirimize. O bende ne görmüştü bilmiyorum ama ben karşımda dürüst, içi dışı bir, samimi, aykırı ve cesur bir adam bulmuşum. Sık sık buluşur olmuştuk. Randevularına sadıktı, hiç bekletmezdi beni. Bazen ummadığım yerlerde de çıkardı karşıma. Anormallikleri de yok değildi tabii. Sertti, ürkütücü bir yüzü, kocaman cüssesi vardı. Gece onu sokakta gören Vedat abinin kızı düşük yapmıştı. O kadar iriydi ki, onu bir nesnenin arkasına saklamak mümkün değildi. Seveni azdı açıkçası ki bu durum sürpriz sayılmazdı. Çünkü insanları idare etme huyu yoktu. Aklına estiği gibi konuşur herkeşe laf sokuştururdu. Sesi de gürdü hani. Karşısındaki sağırmış gibi bağırarak konuşurdu. Hiç eğlenceli biri olamadı. Uzlaşılması zordu. Sık sık insanların onu anlamadığından dert yanar, "Beni olduğum gibi kabullensinler yeter," der ve ardından eklerdi: "O zaman ben de tam bir geçim ehli olurum. Ama insanlar bunun yerine beni inkâr etmeye kalkışıyorlar. O zaman dayanamıyorum işte, isyan ediyorum."

Sonra mahallede asılsız bir söylenti çıktı. Gerçek'in bulaşıcı bir hastalığı varmış. İnsanlar iyice uzaklaşmaya başladılar ondan. Gerçek'i gören yolunu değiştiriyor, selam vermemek için görmezden geliyordu. Her ne kadar insanlar onu görmezden gelseler de varlığı onlara rahatsızlık veriyor ve ummadıkları bir anda karşılarında çıkacağından korkuyorlardı. Hatta işi abartıp Gerçek'ten kaçanlar bile oldu. Bu da deli ya! Bir gün kendinden kaçan kasap Haydar'ın peşine takılmış kovalamış da kovalamış. Adam kan ter içinde kendini dükkânına zor atmış.

Annemle babam ayrılıp da farklı şehirlere taşındıklarında mahalledeki küçük ev bana kaldı. O sıralar, kira kontratı yenilenmeyen Gerçek ev arıyordu. Fuat abi onu yanıma almamı rica etti. Yok diyemedim. Zaten olan olmuştu. Gerçek'le dostluğum, mahallelinin beni dışlamasına yetmişti. Hatta amcam, bir Cuma çıkışı beni köşeye çekip payladı: "Oğlum, anladık arkadaşsınız. Ama evine almak da ne oluyor o manyağı. Bak sana güzellikle söylüyorum, Gerçek'le bu kadar samimi olursan başına beladan başka bir

şey gelmez." O zaman ciddiye almamıştım açıkçası.

Çıplaklığı çok seviyordu Gerçek. Evin içerisinde anadan üryan dolaşıyordu. Kapıdan pencereden görenler olmuş, şikâyete geldiler. "Arkadaşına sahip ol, orasını burasını göstermesin, çoluk çocuğumuz var bizim!" diye çıkıştılar. Baktım olmuyor, en azından ayıp yerleri gözükmesin diye bir don giymeye onu ikna ettim. Ortam adamı değildi zaten. Asosyaldi. O yüzden onu pek bir yere götürüyordum. Götürdüğümde de pişman oluyordum. Sürekli dostlarımı yalancı durumuna düşürüp onları zor durumda bırakıyordu. Zaten çok sayılmayan arkadaşlarımın büyük kısmını da Gerçek yüzünden kaybetmiştim.

Sonra o üzücü olay meydana geldi. Fuat abiyi güpegündüz vurdular. Bu olaydan sonra korkmaya başladım. Fuat abiyi Gerçek'in düşmanları vurduysa benim de başım belada demekti. Sonradan öğrendiğime göre bu Gerçek kiminle samimi olmuşsa onun başına bir şey gelmişti. Canından olanı mı ararsınız, hürriyetinden olanı mı, ailesinden mi yoksa işinden olanı mı? Korktuğumu o da anladı. İş çıkışları eve gitmemeye başladım. Neredeyse her akşam, Martaval Kafe adlı bir mekâna takılıyordum. Orada Düzmece Ali diye biriyle tanıştım. Sohbeti çok iyiydi, kısa sürede kaynaştık. Muhabbetlerimizi benim eve taşımaya başladık. Düzmece Ali'yle Gerçek hiç anlaşamadılar. Sık sık tartıştılar ve sonunda Gerçek, o varsa ben yokum deyip pılını pirtısını topladı gitti. Gidiş o gidiş, bir daha da görmedim onu.

Yıllar sonra, Gerçek'i arayan bir adam bana gelmeseydi, onun varlığını bile unutmuşum. Adamı kapımdan boş çevirsem de merak ettim Gerçek'i. Neredeydi? Hayatta mıydı? Sordum soruşturdum, izini buldum. Bizim mahalleden epey uzak bir yerde yaşıyormuş. Yıllar içinde çok mahalle değiştirmiş ama nereye gittiye tutunamamış garip. Bir iftira nedeniyle hapse de girmiş. Ama Gerçek'i içerde uzun süre tutamamışlar. Dışarıya çıktığında iftiracıyı bulmuş ve canına okumuş. Çok yalnızmış son günlerinde. Ah Gerçek! Yalnızlık senin kaderindi belki de. Ölmeden önce son bir kez görüp helallik almak istedim. Ama onunla yüzleşmeye cesaret edemedim. Öldüğünde en azından cenazesinde olayım, dedim. Bir kızı varmış. Cenazesinde tanıştım. Babasına çok benziyor. Öyle çirkin ki! Kesin evde kalacak. Kartımı verip beni ziyaret etmesini söyledim. Umarım kartı kaybeder.

Ne yapalım dünya böyle işte, Gerçek ölse de hayat devam ediyor. Bana gelince, Düzmece Ali babam sayesinde artık iyi bir işim ve muteber bir gelirim var. Üstelik kızını da verdi bana. O kadar mutluyum ki. Allah Düzmece Ali babamı başımdan eksik etmesin ve ona uzun ömürler versin...

HÜZNE GÖZYAŞIYLA GÜLEN ÇİÇEK: AĞLAYAN GELİN TERS LALE

İnci OKUMUŞ

Sevdadan yana kalbinizin bir ağrısı varsa ve sev-giden yana ölümsüz bir sır yakalamak isterseniz dur-mayın düşün yollara. Kahramanmaraş'ın Afşin İlçe-si, Tanır mevkiindeki Hurman Çayı kenarında sizleri bekleyen bir "ağlayan gelinin" varlığına şahit olaca-kısınız. Etrafı dikkatli gözlerle süzen biri, daha Binbo-ğa Dağları'nın zirvelerinden aşağı kayalıklara doğru inerken ona rastladığında büyük heyecan duymaya hazırlıklı olmalıdır: Yörede "ağlayan gelin" diye anı-lan bu ters lalenin yerden iki karış uzunluğundaki yeşil renkli narin gövdesine bağlanmış altı yapraklı turuncu başı, mahzun ve boynu bükük duruşludur. Bilindik lalenin tam tersine, onun bu boynu bükük duruşu ona bu ismi verdirmiş olmalı. Aşk masumu turuncu başını yeşil saçları arasına saklayan bu lale-ye niçin "ağlayan gelin" dendiğini ise onun yüzünü görmek için eğilip bakabilenler daha iyi anlayacak-lardır: Ağlayan gelin ters lalenin, hasret iri'si koyu siyah gözbebeklerinin tam ortasında bir inci tanesi gibi duran bembeyaz gözyaşını hemen fark edeceklerdir. Altı turuncu yaprakta çiçeğin kalbine doğru düşmek için öylece bekleyen altı damla inciden göz-yaşı... Bu çiçeğin onca vakittir niye gözyaşı döktü-ğünü pek bilen olmasa da, bir çiçeğin gözlerinden bile olsa, dökülen gözyaşlarının elbet bir sebebinin olduğunu herkes bilir.

Ters laleleri görmeye gidenler eminim bu sihirli doğa içinde yaşadıklarını asla unutamayacaklardır. Benim hiç unutmayacağım gibi... Yaşadıklarımı sanırım üzerinden geçerken kalbi gümbür gümbür çarpan Hurman Çayı'na kurulu o tahta köprü bile hissetmiştir: Burada doğa adeta kendi peyzajını ken-di elleriyle yapmış gibiydi. Aşkın hüznün halinin dolu olduğu vadiye girmeden önce kalker kayalıklara naz-lanmış dağ sümbüllerinin gizemli kokusu yol göste-rici oldu bana. Nisan ayı başında doğaya" merhaba" diyen ters laleler yaklaşık olarak yirmi gün kaldık-ları Binboğa Dağları'nda sanki hüznü şarkılarını katıyorlardı Hurman Çayı'nın sesine... Hissettim; vadi onlarla nefes alıyor gibiydi. Bir yanı ağlayan ge-lin ters lale ile dolu vadinin karşı yamacı, onları sey-re dalmış mağaraların gizemli bakışlarına muhatap oluyordu. Tek dal lale yoktu karşı yamaçta. Bunun sebebi biraz bizim ağlayan gelinin nazındansa bira-zı da bu iki yamaç arasında boylu boyunca uzanan Hurman Çayı'nın lalelere olan hayranlığından diye düşünürdim. Çünkü Binboğa Dağları, sert kaya-lıklarla dolu kalbine bir hüznün yumuşaklığı bırakan bu ters laleleri asırlar evvelinden sevmiş ve gözünden

ayırarak istemez gibiydi.

Burada şu soruyu soruverdim kendi kendime: Her 14 Şubat Sevgililer Günü'nde gül ile muhabbet bulan sevgililer, mahzun kalbe düştüklerinde hangi çiçekle teselli bulmalıydılar? İşte bu sorunun cevabını bura-da buluverdim; bu çiçek aşkın hüznüne gözyaşıyla gülen ters laleden başkası olamazdı. İşte bu yüzden ağlayan gelinin gözyaşlarına tanık olduğumuz Ni-san ayında bir günü belki de ortasını bir geçen günü yani 16 Nisan gününü aşkın hüznü kalplerine te-selli günü olarak adamalı aslında. Ve teselli bulmak isteyen herkes o günlerde Kahramanmaraş'ın Afşin İlçesi Hurman Çayı kenarında ziyaretçilerini bekle-yen ters lalelerin yanı başında olmalı.

Ağlayan gelin ters lalenin yanı ağlamaktan kork-mayanların yeri aslında. Aşk için dökülen inci göz-yaşlarına şirin tat verebilenlerin yeri. Gönlü kırık-ların şifa yeri. Bu laleyi görenler, kalplerinin saf ve beklentisiz bir sevginin enerjisiyle nasıl da özgürleş-tiğini görecekler ve eminim ki onu görenler bu ters lalelerin duruşundaki sırrı da çözebileceklerdir...

Hüznü, çiçeğin gözyaşına saklayan sır neydi bi-lenmez ama onun adı: Ağlayan gelin, ters laleydi... Rivayet edilen o dur ki; bu çiçeğin asırlardır akan gözyaşlarını, onu ziyaret edip kalbinin bütün hü-zünleriyle bu çiçeğin yanında yüzleşenlerin dindire-ceğidir. Ve diğer rivayete göre de bu mekânı ziyaret eden her kişi için Binboğa Dağları'nın Hurman Çayı kenarında bir lale daha büyüttüğüydü. Bu diyarda kim istemez ki kendi için de bir lale açıversin dağın kalbinde...

En önemlisi de o lale ağladıkça hep gülermiş onu ziyaret eden sevenler ve sevilenler. Bunu bilmek ne güzel...

Haydi, kalk, aşkın hüznü haline gidelim sevgili...

AFRIKA

❁ Muhammet Baran ASLAN

Merdivenleri çıkıyorum.
Hayat merdivenleri...
Yaşlanmak mümkün mü burada?
Yatağında huzur içinde ölmek,
Bir barikat ardında savaşımadan...

En kötü hayvan iyi.
Ve en iyi insan kötü!
Dört bir yanda kelle kaçakçılığı.
Hapishaneler tıka basa...
Nöbetleşe ceza...
Siyah tenli, beyaz kalpli
İnsanların yurdu,
Öksüz Afrika.

Ninnilere karışır bomba sesleri,
Duman altı hayatlar...
Esrar yetiştirenlerin sırları var.
Gözlerinde yaş kalmamış.
Başı sinek kaynayan çocukların.
Dağ taş terörist doğuruyor.
İhanet beyazların derinlerinde.
Ruhumuzu çalsalar,
Ruhumuz duymaz!
Harabeler fevc fevc...
Mezarlar tek renk!
Toprak kara, yüzler kara, hayat kara...
Bizi katlettin, sağ ol!
Ey medeni Avrupa!

Ümit etmeye zaman yok.
Ruhlar intihara koşmakta.
Havada alkol kokusu.
Kulaklar sağır, gözler kör,
Diller tutuk, parmaklar kesik.
Şafaklar yarım.

Barınma kamplarında ölüm var.
Tecavüz edilen kadınlar
Son saç tellerini
Batılı efendilere verdiler.

Sömürü bu kadar mı acıtır?
Çengellere asılı insan etleri
Koyun misali...
Damarlarda ırkçılık akıyor.
Sizin anneleriniz orda ağlıyor.
Bizimkiler çıldırıyor burada.
Ah, Afrika!
Sınırların çizildi kanlı parmaklarla.
Düşe kalka.
Çocukların böbrekleri kayıp
Öz dilinde dua etmek ayıp
İnsanlık öldü
insanı asıp!

KİMİ SEVSEM

❁ Meral TOKSOY

Kimi sevsem
tek başıma sevdim
aç biilaç.

Umut'tu benim ekmeğim
belki de o yüzden
umdum da umdum.

Kimi sevsem
duymadı, haberi olmadı
öyle coşkuyla çağladım ki
gürültümden duymadılar belki de.

Kimi sevsem uçlarda
en tepelerde sevdim
düşeceğimi hesap etmeden
öyle yükseklerdeydim ki
belki de ondan görmediler.

Kimi sevsem
sevinmedi sevdiğime
kesedeydim,
kolay lokmaydım belki de
o yüzden
ihtimâl vermediler
bir gün sessizce gideceğime...

SUSUYORDUM SUSUYORDU AŞK

❁ Cemal KARSAVAN

sarhoştı gece gündün artan sırlarıyla
oysa yağmur yağıyordu bahara müjde
ıslaklığı tenimde bir damla nefesti
sıkışmış melankolik duygulara

üşüyordu gece yalnızlığın kamburuyla
yıldızlar küsmüş bulutların arkasında
diz çöküyordu sevgi aşkın kucağında
akrep yelkovanı kovalarken

hüzün kokuyordu toprak ve hava
gökyüzüne merdiven dayamış
gözlerinde birikmiş harelere damlarken
sığınyordum gecenin kollarına

evvel zaman içinde masallar dinlediğim
annemin sıcak kucağında başım
hayaller üretirdim yarını olmayan anlara
faylar kırılır uçurumlar büyürdü

yalınlığı şiiire damlayan sözcükler
sevgi atı dizginlerini bırakmış
aşka koşuyordu gece gündüz
erosun tepelerinde çırılçıplak

lucifer sabaha kalmışken semada
ayna tutuyordu havuz başlarına
yıkıp arınırken günahlarından
kelebek kanatlarıyla yüzüyordu

ağlıyordu gök kubbe mutluluğun gizinde
önünde el pençe divana durulurken
güneşin şafağa düştüğü anlarda
susuyordum susuyordu aşk

BASAMAK

Ali Kemal MUTLU

Nasıl bir aşka düştük biz ey gönlüm seninle,
Tutuldu dillerimiz bir gördük lale geldik.

Ölümcül siyah saçı bembeyaz inci teni,
Parlayan ışık gibi sanki Zühal'e geldik.

N'eylese de bu gamı defetsek başımızdan.
Nazını çektik gerçi sonra ne hale geldik.

Melek yüzüne kandık hiç olmadı oralı,
Aşkına ihtimal yok belli ihmale geldik.

Bir gördük bir kaybettik, isyan kızıl kan kızıl
Bağlanıp bir şeytana bütün vebale geldik.

Geçti gençlik çağımız ah etsek de boşuna
Güldük eğlendik amma ahir melale geldik.

Halimiz böyle harap sana sığındık ya Rab!
Başka kimimiz var ki seninle kale geldik.

Ab-ı hayat sendedir ateş heyhat gönülde,
Bir yudum ver içelim, yandık zülale geldik.

El açtık divanına aciz, nakıs kullarız.
Boş çevirme ne olur Mevla'm mahale geldik.

Pişman olduk ey Settar zevki olan her şeyden
El etek çekip senin kapına köle geldik.